

Årsmelding 2009

Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter

Glomdalsmuseet

Årsmelding 2009

Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter på Glomdalsmuseet.

Senterets arbeid med å dokumentere og tilgjengeliggjøre kunnskap om nyere tids innvandringskulturer har blitt en stadig mer synlig del av Glomdalsmuseets virksomhet.

Museets satsinger på minoritetskulturer har vært svært synlig gjennom hele 2009. I hovedbygningen på museet har det vært to utstillinger som setter fokus på minoritetsgrupper i Hedmark. Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter og Glomdalsmuseet skal gi minoritetskulturene en plass i Hedmarks historie gjennom dokumentasjon, utstillinger, aktiviteter, kunnskapsformidling og nettverksbygging.

Museet og senteret merker en stadig økende interesse for minoritetsatsingene og behov for formidling om nyere tids innvandring fra grunnskolelærere, voksenopplæringsgrupper, helsepersonell og studenter.

Museet har blitt benyttet som læringsarena for studenter og grunnskoleelever.

Biblioteket på Glomdalsmuseet styrker Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenters arbeid med sin beholdning av fagrapporter, prosjektbeskrivelser og faglitteratur. Også bibliotekets og museets økende bruk av flerkulturell film både ved arrangementer og i formidling styrker senterets arbeid.

Kunnskapsformidling:

Utstillinger:

Museet viser nå de faste utstillingene ”Mangfoldige Hedmark”, åpnet i november 2008 og ”Latjo Drom” som er den nasjonale utstillinga om tater/romanifolket i Norge. I løpet av høsten 2009 forbereder vi også mottak av vandreutstillingen ”Innvandrerportretter fra Nord - Østerdalen” som kommer fra Nord – Østerdalsmuseet. Utstillingen viser portrett av 12 nordøsterdøler med ulik landbakgrunn som hver for seg presenterer sin historie og bakgrunn.

Under utvikling:

Planer med å utarbeide et utstillingshefte til utstillinga ”Mangfoldige Hedmark” er påbegynt.

Fagseminar:

Mars: Glomdalsmuseet arrangerte sammen med integrerings- og mangfoldsdirektoratet i indre øst og innvandrerrådet i Hedmark et fagseminar på museet 28. mars. Temaet for konferansen var museer som integreringsaktør. Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenters leder informerte om senterets og Glomdalsmuseets arbeid.

Juni: Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter og mangfoldsnettverket holdt todagens seminar 4-5 juni, med fokus på nyere innvandring og mangfold i museene samt flerkultur i Hedmark. Arrangørene benyttet lokaler og områder på Glomdalsmuseet og ble presentert for

museets flerkulturelle utstillinger. Dag nr. to ble benyttet til besøk på Blokkodden Villmarkssenter og hadde fokus på den sørsamiske befolkningen i fylket.

Oktober: Elverum Røde kors, Frivillighetssentralen og Flyktningehjelpen holdt i samarbeid med Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter et stort seminar for flyktningeguidere på museet 22. oktober.

November: Hedmark Fylkeskommune ved Mostafa Pourbayat avholdt seminaret "Hedmark om 30 år", her var fokus på hvordan fylket kan utvikle seg til å bli en attraktiv plass for hedmarkinger uavhengig av bakgrunn og opprinnelse.

Studiedager:

-Studiedag for lærerstudenter; temaet var minoriteter i Hedmark. Dette var et opplegg for idrettsfagstudenter ved Høgskolen i Hedmark som hadde lagt dagen til Glomdalsmuseet. Både gruppearbeid, guiding i utstillingene, filmvisning og forelesning var innholdet disse dagene.

Temadager:

Både voksenopplæringa i Elverum, Flyktningetjenesten og Stor- Elvdal mottak har hatt temadag hos oss der de har fått presentert våre flerkulturelle utstillinger og hatt gruppediskusjoner om temaet rundt innvandring til Hedmark.

Skoleopplegg:

Gjennom hele året har skoleklasser fra Elverum videregående og fra ungdomsskolen jevnlig besøkt oss og fått en flerkulturell dag med besøk og omvisning i en eller flere utstillinger. Utstillingene "Mangfoldige Hedmark" og "Latjo Drom" har vært mye brukt til dette formålet.

Besøkene har vært forberedt fra skolene og har også blitt supplert med etterarbeid og oppgaver fra flerkulturelt senter. Noen av de videregående klassene har vært elever med minoritetsspråklig bakgrunn som har fått en mer tilpasset introduksjon til vårt flerkulturelle arbeid.

Vi har også hatt videregående klasser som har kombinert de store flerkulturelle utstillingene inne på museet med et besøk og omvisning på museets skogfinske tun.

Skoleformidling: film!

På grunn av museets svært gode fasiliteter for filmvisning og en bibliotekavdeling som er svært hjelpsom med å hente inn flerkulturelle filmer, har bruken av filmvisning i formidling økt fra tidligere år. Vi som jobber med formidling til daglig ser et stort potensial i dette mediet for skoleformidling.

Årets filmvisning fra flerkulturelt senter har vært i forbindelse med arrangement som "Iransk uke" og "Chilensk uke" der filmvisning for skoleklasser har vært en del av tilbudet. Det er ønskelig å utvide dette tilbudet framover i samarbeid med skolene, særlig i forbindelse med flerkulturelt senters og museets øvrige fokus på ulike minoriteter gjennom året.

Skoleformidling: teater!

I forbindelse med Iransk uke ble småskoleklassene i området invitert på iransk/persisk barneteaterforestilling. Opplegget var en stor suksess med mange deltagere.

Øvrig formidling:

Senteret har mottatt en rekke bestillinger på omvisninger i museets flerkulturelle utstillinger. Det har også blitt gjennomført spesialomvisninger for et allment publikum på flere søndager gjennom året. Da har både utstillingene ”Mangfoldige Hedmark”, ”Latjo Drom” og Finnskogtunet ute i friluftsmuseets stått i fokus.

Guides med minoritetsbakgrunn:

Gjennom deler av 2009 har Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter hatt tilgang til guider med minoritetsbakgrunn, hhv en fra romanifolket og en med somalisk bakgrunn.

Glomdalsmuseets filmprogram 2009:

Filmprogrammet i 2009 var en nyvinning for museet og for Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter. Her fikk vi presentert en ”ny” og lite brukt formidlingsmulighet ved Glomdalsmuseet. Filmprogrammet skulle gjenspeile mange av museets aktiviteter og arbeidsområder og samtidig kunne trekke et bredt publikum til filmvisning på Glomdalsmuseet.

Flerkulturelt fokus var en naturlig del av kinoprogrammet, der vi hadde muligheten til å presentere et innblikk i andre kulturer og et videre spekter av nasjonaliteter enn det vi kunne oppnå på senteret i form av lokale kontakter.

Vi fant også plass til å ha vår egen ”Film fra sør” - måned, med kveldsforestillinger i oktober måned, som en liten parallell til den flerkulturelle filmfestivalen ”Film fra sør” som er i Oslo i samme tidsrom.

Vi har i løpet av året presentert et bredt spekter av film med fokus på minoriteter i fylket. Filmene som ble vist representerer hhv:

Samer(urbefolkning), Tater/romanifolket (nasjonal minoritet), India(bollywoodfilm), Kina/Mongolia, Israel(animert dokumentar), Argentina(2 filmer), Vietnam og Chile.

Flerkulturelle møteplasser:

Flerkulturell musikksmie:

Et flerkulturelt musikkverksted i samarbeid med lokale musikere fra Hedmark.

Musikkverkstedet avholdes en gang hver måned i vår- og høstsemesteret på Glomdalsmuseet. Både store og små er velkomne til et møte med musikk og musikere fra ulike land. Formålet er å gi hedmarkinger kjennskap til personer med innvandrerbakgrunn og kjennskap til ulike musikkuttrykk. Musikkverkstedet demonstrerer også en positiv og spennende samhandling hvor alle aktører sidestilles. Flerkulturelt senter stiller lokaler og afrikanske trommer til disposisjon. Deltagerne kan også ta med egne instrumenter.

Arrangementene er populære og har opparbeidet seg et godt besøk – et snitt på 23 besøkende pr. samling.

Trommekurs:

Jai Shankar, indisk anerkjent tablaspiller, ble hentet inn av Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter til å holde et trommekurs som var åpent for alle.

Samarbeidsprosjekt med Musikk i Hedmark om folkemusikktradisjoner: ” Syng folkesang”:

Sinikka Langeland deltok som formidler av musikk fra Finnskogen.

Flerkulturell fortellerstund.

Et samarbeid mellom Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter og fortelleren Kirsti Hougen ble påbegynt i 2008 og fikk navnet ”Ulik bakgrunn - felles framtid”. Dette er et innsamlings-, dokumentasjons og formidlingsprosjekt som tar sikte på å samle inn fortellinger blant minoritetsbefolkningen i Hedmark og deretter formidle dette i egne skoleopplegg, på Glomdalsmuseet og ved arrangement i regi av Glomdalsmuseet. Prosjektet vil ende opp med en presentasjon av materialet i et hefte som kan publiseres i skoler, biblioteker og brukes til formidling her på museet.

Kirsti har i løpet av 2009 deltatt som forteller på barnearrangement ”Dyras dag” i regi av Glomdalsmuseet. Fortellerstunden med eventyr fra hele verden fant sted inne i den flerkulturelle utstillingen ”Mangfoldige Hedmark”.

Flerkulturell aktivitet på museets egne arrangement:

I løpet av året har Glomdalsmuseet mange store og små arrangement. De siste årene har flerkulturelt senter i stadig større grad holdt fokus på å innlemme sitt arbeid, kontakter og formidling inn i disse dagene. Resultatet for 2009 er at vi i alle de nedenfor nevnte arrangementene i større eller mindre grad har hatt flerkulturelle aktiviteter.

Samenes nasjonaldag.

Visning av film om samisk historie.

Iransk uke:

Fokus på iransk og persiske kulturtradisjoner, film, tepper, nyttårstradisjon, teater, musikk, mat, foredrag, bålfest, skoleformidling.

Liv i stuene:

Afrikanske trommekurs ute i en antikvarisk bygning på museet, papirblomstproduksjon for barna med tater/romanifolket.

Dyras dag:

Flerkulturell eventyrstund, trådarbeid fra taterne/romanifolket med mulighet for å prøve selv.

Seterdagen:

Finnskogkulturen representert ved neverfletting og demonstrasjon av flislegging av tak på finnskogtunet.

Kulturminnedagen:

Flerkulturell matlaging, slektsforskning ved taterne/romanifolket.

Chilensk uke:

Foredrag, lysbilder og filmvisning fra Chile. Skoleformidling: filmvisning.

FN-dagen:

Samarbeid med FNs Norgesavdeling om utlån av info og bannere, samarbeid med Musikk i Hedmark om flerkulturell musikk- workshop med påfølgende fremføring og konsert på museet.

Julestue:

Julemarkedet begynner å få flerkulturelt preg. I år hadde vi salg av vietnamesiske varer, Namibiaforeningen hadde egen stand med salg av varer fra ulike afrikanske land. I tillegg hadde vi en stand med neverarbeid fra skogfinsk kultur og romanifolket var representert med papirblomstverksted.

Nettverksbygging:**Organisasjoner som benyttet seg av senteret og museet:**

Iransk forenings årlige samarbeidsprosjekt med Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter "Iransk uke". Samarbeidet er godt innarbeidet og ble i 2009 utvidet med et eget kveldsarrangement, feiringen av Noroz, med bålrituale ute og servering og foredrag inne. Iranerne organiserer egen transport fra Moelv via Hamar og til Elverum ved dette arrangementet, noe som gjør det enkelt for mange å stille opp.

Afghanere på Elverum som for øyeblikket uten noen organisert virksomhet, men som ønsker å samles om noen av sine aktiviteter, har i høst begynt å benytte museets lokaler. Deres arrangement var denne gangen knyttet til feiringen av Id. De stiller seg også positive til å delta på flere av senterets arrangementer gjennom året.

Røde kors: er en samarbeidspartner om seminar for flyktningeguiden.

Møter/samarbeid med innvandrere og -organisasjonene:

Møter med iransk forening i forbindelse med "Iransk uke".

Kontakt med latin-amerikansk forening i forbindelse med "Chilensk uke".

Kontakt med Torsby finnekultursentrum.

Kontakter i den flerkulturelle filmverden i forbindelse med flerkulturell filmvisning.

Samarbeid med den flerkulturelle barnefestivalen "Stoppested Verden."

For øvrig har representanter for senteret i løpet av 2009 hatt diverse møter med mennesker fra disse landene; Chile, Rwanda, Somalia og Afghanistan.

Øvrig møtevirksomhet:

Nettverksmøter med museumsnettverket for minoritet og mangfold.

Møte med Union Scene, et flerkulturelt kulturhus i Drammen.

Dokumentasjonsarbeid:**Statistisk sentralbyrå:**

Hvert år siden 2007 har Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter hentet inn statistisk materiale fra Statistisk sentralbyrå, Ssb, for å være oppdatert på hvilke nasjonaliteter som hvert år befinner seg i Hedmark fylke, ha kunnskap om hvilke andel hedmarkinger med minoritetsbakgrunn utgjør av fylkets samlede befolkning og få oversikt over hvordan Hedmark ligger an i forhold til den nasjonale utviklingen i migrasjon. Dette materialet

benyttes også som støtteinformasjon under omvisninger, rapportering og skoleformidling og er et svært nyttig redskap for alle som jobber med senterets formidling.

Biblioteket:

Tilveksten av bøker og filmer til flerkulturell boksamling for 2009 er 65 enheter. I tillegg fortsetter biblioteket som tidligere å låne inn depot av fremmedspråklige bøker fra Det flerspråklige bibliotek. I 2009 gjaldt innlånet bøker og filmer på persisk, pashto, dari og spansk.

Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter abonnerer også på 13 tidsskrifter.

Biblioteket har også bidratt med mindre bokutstillinger i forbindelse med arrangementer som ”Iransk uke” og ”Chilensk uke”

Flerkulturelt senters daglige drift i 2009

Bemanningssituasjonen på Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter har i 2009 båret preg av utfordringer knyttet til permisjoner. Fram til 24. september 2009 var Glomdalsmuseets museumspedagog ute i permisjon, noe som kan ha hatt en betydning for at skoleformidlingstilbudet ikke har stått sterkere i 2009. I tillegg gikk Flerkulturelt senters leder Ragne Hauge Harviken ut i et års permisjon fra 1. september 2009. I hennes fravær er denne stillingen blitt fordelt på tre av formidlingsavdelingens ansatte, med Anne Kathrine Bakstad som fungerende leder. I praksis har Flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenters aktivitetsnivå vært like høyt som i tidligere år.

Besøkstall:

Besøkstallene viser en nedgang fra 2008 til 2009. Hovedgrunnen til dette er trolig at 2008 var Mangfoldsåret, et svært hektisk år med en rekke arrangementer som kom i tillegg til museets ordinære program og som dermed trakk opp publikumstallet ganske mye.

Skoleformidlingsaktiviteten ved Glomdalsmuseet har vist seg ganske stabil de siste årene. De fleste skoleformidlingstilbud ved museet har nå fått et flerkulturelt aspekt og vi skiller derfor ikke mellom flerkulturell- og annen skoleformidling. Den lille nedgangen i skoleformidlingsaktivitet fra 2008 til 2009 kan som tidligere nevnt skyldes at skolestart høsten 2009 foregikk uten at museet hadde museumspedagog og leder av Flerkulturelt senter til stede.

Antall besøkende 2008	Antall besøkende 2009
39.487	33.674
Skoleformidling 2008	Skoleformidling 2009
4.788	4.311

Jan Hoff Jørgensen
Direktør Glomdalsmuseet

Anne Kathrine Bakstad
fungerende leder,
Flerkulturelt senter

